

TABOE!

geoefende vaardigheden

woordenschat, spreekvaardigheid, luistervaardigheid

niveau van taalbeheersing:

Niveau A2 (spreekvaardigheid) van het Europees referentiekader. Voor verder gevorderden kan het spelletje vrij makkelijk aangepast worden (zie hieronder).

beschrijving:

“Taboe” is een lesidee om op een verfrissende manier de cursisten hun woordenschat te laten testen, te herhalen en uit te breiden en de spreekvaardigheid (en in mindere mate luistervaardigheid) te oefenen. Bovendien traint het een vaardigheid dat voor alle leeders van vreemde talen van cruciaal belang is: het omschrijven van onbekende (of vergeten!) woorden.

Het spelletje is ontleend aan het vooral in Duitsland populaire gezelschapsspelletje „Taboe“. In Nederland is het spelletje minder bekend en is meestal alleen nog tweedehands verkrijgbaar - dus maken we het maar zelf! Op de volgende bladzijde vind je een lijstje voor de methode *Taal Vitaal*. De woordenlijst op de volgende pagina kan eventueel als hulpmiddel voor de cursisten dienen.

werkwijze:

Schrijf op een papiertje een woord (zelfstandig naamwoord, bijvoeglijk naamwoord of werkwoord). Geef het papiertje aan een cursist, die het begrip aan de andere cursisten probeert uit te leggen zonder gebruik te maken van geluiden, mimiek, gestiek of door delen van het woord te gebruiken. Staat op het papiertje bijvoorbeeld “telefoonkaart”, mag je noch het woord “telefoon”, nog het woord “kaart” gebruiken en ook niet “telefoneren” - maar wel “bellen”, “opbellen” enz.!

Als een van de andere cursisten denkt te weten wat de andere bedoeld, zegt hij/zij het hardop. Als het vermoeden juist blijkt te zijn, gaat hij/zij door met het omschrijven van het volgende woord. Bij zeer heterogene groepen kan je de woorden ook om de beurt laten omschrijven.

Net zoals bij het “echte” taboespelletje kan de taak moeilijker gemaakt worden door met het te raden begrip verwante woorden op het papiertje te schrijven, die niet mogen worden genoemd (daarom de naam “taboe”). Voor “aanbieding” zou je bijvoorbeeld het gebruik van de woorden “goedkoop”, “prijs” en “winkel” kunnen verbieden. Hou hierbij rekening met de actieve woordenschat van je cursisten! Om bij grotere groepen te voorkomen dat de woorden desondanks gebruikt worden, vorm een even getal van groepen. Diegene die een woord moet omschrijven gaat naar de “concurrentie” die erop let dat die woorden niet gebruikt worden (anders gaat de cursist door met het volgende woord en/of er wordt een punt afgetrokken). Dan moet je natuurlijk ook een beperking van de tijd voorzien, b.v. met behulp van een zandloper. De taboewoorden kunnen natuurlijk ook door de “tegenpartij” verzonnen worden.

tips:

- Als je het spelletje voor de eerste keer speelt, laat de cursisten eerst samen omschrijvingen bedenken voor een aantal woorden en laat ze woorden raden die je zelf omschrijft (je kan ook definities van bekende woorden uit het van Dale pocketwoordenboek Nederlands als tweede taal voorlezen)
- Als je met een wat grotere groep werkt, maak dan twee of meer groepen
- Als iemand het juiste woord gevonden heeft, vraag ook naar het juiste lidwoord!
- gebruik niet alleen woorden uit de zojuist “afgewerkte” les in het leerboek, maar herhaal ook de woordenschat van de voorafgaande lessen of woordjes die de cursisten uit andere contexten kennen (bijvoorbeeld voorwerpen in het leslokaal, alledaagse voorwerpen enz.)
- Als de cursisten heel onzeker zijn, geef ze een paar minuten de tijd om een uitleg te bedenken, of laat ze een keuze maken uit meerdere woorden (bv. twee van drie). Bedenk achteraf eventueel samen omschrijvingen voor de niet gekozen woorden. Laat eventueel de beste omschrijvingen opschrijven, dan heb je later een prima woordenschatoefening... Je kan er ook een huiswerk van maken. In de volgende les worden de omschrijvingen dan voorgelezen en de overige cursisten moeten weer raden wat ermee bedoeld is. Hierbij mag je natuurlijk gerust “taboe”-woorden (zie beneden) opschrijven.

VEEL PLEZIER!

aandacht voor: iets omschrijven

Dat doe je als je ...

Het is het tegendeel van x...

In plaats ervan kan je ook .... zeggen / Een ander woord ervoor is...

Het lijkt (een beetje) op...

Je hebt het nodig voor (het huishouden...) / Je gebruikt het om...

Je vindt het in huis / op kantoor / op school / ...

Je hebt het vaak / niet zo vaak nodig

Je gaat ernaartoe als je ... / om ...

Je vindt het (vooral) binnen / buiten

Het is een gebouw / ding / mens / beroep / dier / plant / ...

Het is groen / blauw / rood / ...

Je kan het kopen / niet kopen

Je krijgt het in de supermarkt / de apotheek / bij de groenteboer / op de markt ...

Je kan het aanraken / niet aanraken

Het is rond / plat / lang / kort ...

Het is klein / groot

Je ziet het vaak / niet zo vaak

Je vindt het vooral in de stad / op het platteland

Het bestaat al heel lang / het is iets wat nog niet zo lang bestaat

Hoe kan je het nog uitleggen?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

les 10 de toeschouwer	les 10 de schaatser / schaatsster	les 10 de kilometer
les 10 de winter	les 10 het ijs	les 10 de Elfstedentocht
les 10 computeren	les 10 de bioscoop	les 10 het vliegtuig
les 10 de trein	les 10 de vrijetijdsbesteding	les 10 wandelen
les 10 de muziek	les 10 schaatsen	les 10 voetballen
les 10 zwemmen	les 10 tuinieren	les 10 tennissen
les 10 de televisie	les 10 het concert	les 10 de fietser
les 10 het fietspad	les 10 de natuur	les 10 de parkeerplaats
les 10 het theater	les 10 het vervoermiddel	les 10 de tocht
les 10 wandelen	les 10 zeilen	les 10 de watersport
les 11 de etage	les 11 schaatsen	les 11 voetballen

les 11 verhuizen	les 11 de garage	les 11 het gebouw
les 11 de gang	les 11 de kamer	les 11 de woning
les 11 de slaapkamer	les 11 de badkamer	les 11 goedkoop
les 11 de advertentie	les 11 de trap	les 11 de visite
les 11 de architect	les 11 de zolder	les 11 de kleren
les 11 de boot	les 11 de werkkamer	les 11 de koffer
les 11 het balkon	les 11 spelen	les 11 de woonkamer
les 11 de tuin	les 11 het dak	les 11 de uitnodiging
les 11 de gordijnen	les 11 het toilet	het telefoongesprek
les 12 het meubel / de meubels	les 12 het huis(je)	les 12 de lamp
les 12 de boekenkast / de boekenplank	les 12 het bureau	les 12 de makkelijke stoel / de luie stoel / de fauteuil

les 12 het dagboek	les 12 het platteland	les 12 het vloerkleed
les 12 het huiswerk	les 12 de grootouders	les 12 de dijk
les 12 de kachel	les 12 het fornuis	les 12 het achtertuintje (de achtertuin)
les 12 de sleutel	les 12 de (achter)deur	les 12 het plein(tje)
les 12 de radio	les 12 de ouders	les 12 de poster
les 12 het schilderij	les 12 het dier	les 12 het verhaal
les 12 de zon	les 12 de wolk	les 12 de mist
les 12 de storm	les 12 de datum	les 12 het weerbericht
les 12 de temperatuur	les 12 het (keuken)raam	les 12 de nevel
les 12 de (mot)regen	les 12 de bui	les 12 de sneeuw
les 12 de hagel / de ijzel	les 12 het onweer	les 12 de Kerstmis

les 12 de lente	les 12 de herfst	les 12 de poster
les 13 de afspraak	les 13 het bloemetje	les 13 de zwembroek
les 13 de rommel	les 13 dansen	les 13 wisselen
les 13 de laptop	les 13 de verhuizing	les 13 oefenen
les 13 overnachten	les 13 zwaar	les 13 de wintersport
les 13 de computer	les 13 de griep	les 13 de datum
les 13 de Koninginnedag	les 13 vieren	les 13 de feestdag
les 13 het uitstapje	les 13 de meubelzaak	les 13 de prinses
les 13 het vuurwerk	les 13 het feit	les 13 het moment
les 13 de etalage	les 13 het speelgoed	les 13 de reclame
les 13 de schoen	les 13 het paard	les 13 het gedicht(je)

les 13 de volwassene	les 13 het kerstfeest	les 13 de winkelier
les 14 de dagschotel	les 14 de groente	les 14 het mes
les 14 de vork	les 14 de lepel	les 14 de olie
les 14 het servet	les 14 het voorgerecht	les 14 het hoofdgerecht
les 14 het nagerecht / het dessert / het toetje	les 14 de sla	les 14 het vlees
les 14 lusten	les 14 de frites	les 14 vegetarisch
les 14 de pasta	les 14 de drank	les 14 het bier
les 14 pinnen	les 14 bestellen	les 14 de koelkast
les 14 de pizzalijn	les 14 de video	les 14 het recept
les 14 de instructie	les 14 het stokbrood	les 14 de espresso
les 15 het pak / het kostuum	les 15 de jas	les 15 de broek

les 15 de pet	les 15 de jurk	les 15 het shirt / het overhemd
les 15 het lijstje	les 15 het prijskaartje	les 15 afgeprijsd
les 15 elegant / chic	les 15 prijzig	les 15 voordelig
les 15 de klant	les 15 Brussel	les 15 gratis
les 15 de catalogus	les 15 de mode	les 15 het lichaamsdeel
les 15 het haar	les 15 de neus	les 15 de mond
les 15 het oor	les 15 het hoofd	les 15 de buik
les 15 de voet	les 15 de tenen	les 15 de zoen
les 16 de zeep	les 16 de telefoonkaart	les 16 het tijdschrift
les 16 de tandpasta	les 16 de briefkaart	les 16 de kruidenier
les 16 de aanbieding	les 16 het loket	les 16 de boodschappenlijst

les 16 de strippenkaart	les 16 de spaarzegel	les 16 de drop
les 17 de telefoongids	les 17 de handdoek	les 17 de klok
les 17 de caravan	les 17 de zee	les 17 de wasmachine
les 17 de magnetron	les 17 de vaatwasmachine	les 17 het wad
les 17 het strijkijzer	les 17 het eiland	les 17 het koffiezetapparaat
les 18 de reis	les 18 de mobiele telefoon / de zaktelefoon / het mobieltje	les 18 de zonnebril
les 18 de reisgids	les 18 het treinkaartje	les 18 het ticket
les 18 het horloge	les 18 het medicijn	les 18 de zonnecrème
les 18 de pinpas	les 18 de snoep	les 18 het woordenboek
les 18 het paspoort	les 18 het rijbewijs	les 18 de reservering
les 18 de nacht	les 18 de echtgenoot / de echtgenote	les 18 de contact-advertentie

les 19 de maagpijn	les 19 de hoofdpijn	les 19 de verkoudheid
les 19 de wond	les 19 de koorts	les 19 de hoest
les 19 de spierpijn	les 19 de apotheek	les 19 ziek
les 19 onderzoeken	les 19 de assistente	les 19 het spreekuur
les 19 het ziekenfonds	les 19 het advies	les 19 de alcohol
les 19 de kiespijn	les 19 de gezondheid	les 19 het anticonceptiemiddel / het voorbehoedmiddel / het condoom
les 19 de seks	les 19 de hulpverlening	les 19 de seksuele voorlichting
les 20 de nationaliteit	les 20 mannelijk	les 20 vrouwelijk
les 20 de uitzondering	les 20 een blad papier	les 20 de jeugd
les 20 de spreektaal	les 20 het stripverhaal	les 20 trakteren
les 20 vies	les 20 vreemde talen (de taal)	les 20 de bezienswaardigheid

